

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Basilisa Agirre Uranga

*Amorebieta-
Etxano, Bizkaia
(1932-2021)*

Aurkibidea

Biografia

San Antonio auzoko Kimera baserriko alaba. Aita Montorra auzokoa zuen eta ama Durangoko Santa Lutzikoa. Bederatzi neba-arrebatatik zortzigarrena izan zen. Montorrako eskolara joan zen maistra zornotzar bategaz. Bere aita, Basilio, artzaina zen. Bera ere umetatik aritu zen aitari laguntzen, eta gaztaia egiten eta saltzen. Baserriko beharretan beraien etxean zein auzoko beste askotan aritu zen idiekin goldaketan.

Zintak

AMO-120

- **Proiektua:** Zornotzako ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2012-01-25
- **Iraupena:** 37 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea

Pasarteak

1. Montorrako eskolara

- **Erref:** AMO-120/004
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:03:33. **Bukatu:** 00:06:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Etxean zein etxetik kanpo egin du lan. Zornotzan, kalean, bizi zen osaba gaixoa eta haren umeak zaintzea egokitu zitzaion. Kimerratik Montorrako eskolara joan zen umetan. Beraien etxea baino urrunagoko jendea ere joaten zen Montorrara. Mutilak aparte egoten ziren. Neskak tabatara jolasten ziren.

2. Maistra euskalduna, baina ezin euskaraz egin

- **Erref:** AMO-120/005
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:06:07. **Bukatu:** 00:07:22

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

<p>Montorra auzoko eskolako maistraren alaba bere laguna zen. Maistra zornotzarra eta euskalduna izan arren, ezin izaten zuten euskaraz egin.</p>

Transkripzioa

- Bai, gero maistrien alabie lagun itzela zan nirie.
 - Nor zan maistre hori?
 - Doña [Benita], Zornotzakoa.
 - A, euskeldune?
 - Bai.
 - Eta euskeraz eiten zenduen eskolan?
 - [...] bai.
 - Jo, baina maistrie zornotzarra izenda...
 - Baiña orduen ez zebe ametitzen euskeraz eitten, koittae! Iñun bez!
 Dana erderie. Ta nik halan-holan justo samarrien erderie jakin nauen. Ta maistrieri esan notsen: "Nik ez dakit erderaz". Ta "Tú lo que no sabes es morder". Ze ni juaten nintzen amagaz plazara, ta eruaten notsen maistrieri gaztaiek eta arrautzek eta [hurak]. Ta han askori. Ta danak [ezetuten zien].

3. Idiekin soloak lantzen

- **Erref:** AMO-120/007
- **Iraupena:** 0:02:16. **Hasi:** 00:09:04. **Bukatu:** 00:11:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko tresnak

Laburpena:

Aita artzaina zuen, baina ardiak zaintzen baino gehiago aritu da Basilisa ganaduarekin. Idiak hartu eta etxerik etxe joaten zen goldaketan eta soloak lantzen. Goldea pasatu ostean, area eta narra pasatzen ziren.

4. Gazta egiteko prozesua

- **Erref:** AMO-120/009
- **Iraupena:** 0:02:14. **Hasi:** 00:11:36. **Bukatu:** 00:13:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Gazta zelan egiten den, pausuz pausu, azaltzen du pasarte honetan. Gaztanontziak. Gatzura txerrientzat izaten zen, dena aprobeztatzen zuten. Gatzura kentzea erreza zen.

5. Gazta zelan gorde eta saldu

- **Erref:** AMO-120/010
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:13:50. **Bukatu:** 00:16:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Gazta egin eta sikatzeko 3-4 egun behar dira. Luzaroan gordetzekoak gari artean gordetzen ziren kaxan. Gazta bat egiteko litro eta erdi esne erabiltzen zuten. Zornotzako plazan saltzen zituzten. Etxerik etxe eta tabernetara ere eramaten zituzten.

6. Gaiztakeria

- **Erref:** AMO-120/019
- **Iraupena:** 0:02:39. **Hasi:** 00:28:00. **Bukatu:** 00:30:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:

Basilisak dio zantarra eta ausarta izan zela, horietako gaiztakeria bat kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-06-10

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com